



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobkyně: X., narozená dne X.
bytem X.

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2024, č. j.: OAM-1082/ZA-ZA12-P11-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2024, č. j.: OAM-1082/ZA-ZA12-P11-2023, jímž bylo rozhodnuto, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) v žádné formě neuděluje.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně uvedla, že v předchozím řízení byly porušeny § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“) a § 12, § 14a a § 23c zákona o azylu.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. T.

Namítla, že rozhodnutí je jako celek nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný nedostatečně posoudil důvody podání žádosti, kterými byly obavy z pronásledování kvůli uplatňování politického názoru, příslušnosti k určité sociální skupině a obava o život a svobodu. Život v Rusku je nebezpečný, lidská práva jsou potlačována kvůli válečnému stavu. Obyvatelé této země mají nárok na mezinárodní ochranu stejně jako uprchlíci ze Sýrie, jiných zemí Blízkého východu a Afriky, kde také zuří války. Má za to, že jsou splněny podmínky pro udělení přinejmenším doplňkové ochrany. Žalovaný se však touto otázkou nezabýval a neobstaral si žádné informace o zemi původu žalobkyně, i když jde v jiných případech o jeho běžnou praxi. Připustila, že v rámci řízení výslovně neuvedla možné ohrožení z tohoto důvodu, ale má za to, že by se tím měl žalovaný zabývat z úřední povinnosti.

3. Navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný po rekapitulaci žalobních tvrzení vyslovil s žalobou nesouhlas, neboť neprokazuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu. Uvedl zejména, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by svědčily o činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Tvrzeným důvodem žádosti je snaha legalizovat si pobyt na území ČR, neboť X., ale chtěla by tu zůstat X. a pracovat. V případě návratu do vlasti vyjádřila obavy z následků svého nesouhlasu s válkou na Ukrajině. Žalobkyně nicméně uvedla, že s orgány ve vlasti neměla nikdy potíže, naopak se na ně nebála obrátit X. Nikdy neměla problémy překračovat ruské hranice oficiální cestou. Žalobkyně vlast opustila X., nikoliv za tíživých okolností. Jedná se o snahu legalizovat si pobyt, k čemuž však mezinárodní ochrana, která je institutem výjimečným, neslouží.
5. Navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu dne 7. 8. 2023. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 10. 8. 2023 sdělila, že je X. Žádné náboženství nevyznává. Její zdravotní stav je bez omezení. Nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyla členkou žádné strany či hnutí ani jinak v tomto směru aktivní. Do ČR X. Naposledy se zpět do Česka vracela X. O mezinárodní ochranu žádá poprvé, bojí se vrátit do Ruska. Je proti válce na Ukrajině, určitě bude proti ní i v domovské zemi a bude mít problémy. Návrat není bezpečný. V Česku žije X. Chtěla by v ČR žít a pracovat, za dobu svého pobytu nic špatného neudělala.
7. Při pohovoru dne 10. 8. 2023 uvedla, že Rusko opustila X. V Rusku X. nechtěla. Našla si na internetu recenze o Česku, rozhodla „se to zkusit“. V zemi původu jsou v tomto směru špatné možnosti, nechtěla tam být, odcestovala X. Při X. potíže neměla. X. Je proti válce, ubližuje jí vidět, jak se kamarádi z Ukrajiny cítí. Nepřijde jí normální, že jeden člověk, ač prezident, může říci, že lidé nemají právo na život a svou zemi. Nechce žít ve státě, který jen lže. Mluví o tom se všemi, kdo se zeptají, je jedno, z jaké je posluchač země. Na protestech nebyla, na sociálních sítích sleduje určité kanály, nicméně aktivní v tomto směru není. Návrat do vlasti ji může ohrozit, bude jistě říkat, že s postupem své země nesouhlasí a dostane se do problémů. X. V Rusku nemá budoucnost. X., nebude tam práce, za nějakou dobu vše skončí. Požádala o prodloužení pobytu, bylo jí řečeno, že je vše v pořádku, chtěli

jí pobyt prodloužit, ale nakonec k tomu nedošlo, údajně kvůli tomu, že X. Říkali, že jí posílali dopis, nic ale nedostala a žádost byla zamítnuta. Odvolání bylo zamítnuto, poté X. a rozhodla se požádat o azyl. X. I v případě úspěšného prodloužení povolení k pobytu by patně o mezinárodní ochranu žádala, své důvody uvedla, na nich se nic nemění. Na dotaz, proč nežádala dříve, když válka je na Ukrajině již od roku 2014, uvedla, že nevěděla, že tak lze učinit, myslela si, že to je jen pro Ukrajince. Závěrem dodala, že řekla vše, žádné materiály doložit nechtěla, práva zpětného přečtení obsahu pohovoru využila, ale nevznesla žádné námitky.

8. Ve spisu je dále zaneseno rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 28. 6. 2023, č. j.: X., jímž bylo odvolání žalobkyně proti usnesení správního orgánu prvního stupně ze dne 28. 3. 2023, č. j.: X., zamítnuto a toto prvostupňové rozhodnutí týkající se X. potvrzeno. Žalobkyně do správního spisu založila X.
9. Jako podklady pro rozhodnutí žalovaný do spisu dále založil několik zpráv o zemi původu, jmenovitě Informaci OAMP – Ruská federace – Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí, Zacházení ze strany státních úřadů a monitoring sociálních sítí, ze dne 8. 7. 2024, a Informaci OAMP – Ruská federace – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 8. 7. 2024.
10. Následně vydal žalovaný napadené rozhodnutí ze dne 1. 10. 2024.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

11. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (procedurální směrnice), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Dne 9. 3. 2026 se ve věci konalo jednání. K němu se dostavila žalobkyně X., za žalovaného nikdo. X. Žalobkyně uvedla, že X., má tu kamarády, chce tu pracovat; napadené rozhodnutí navrhla zrušit.
13. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
14. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*

15. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
16. Podle ust. § 23c zákona o azylu *podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména (...) c) přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště.*
17. Podle ust. § 28 odst. 2 zákona o azylu *neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.*
18. Soud předně uvádí, že žalobkyně při sdělení údajů zmínila, že se do domovské země nechce vrátit, jelikož je proti válce na Ukrajině a návrat by pro ni nebyl bezpečný, neboť by se mohla dostat v domovské zemi do problémů, a dále že chce zůstat v ČR X. a pracovat tu. Při pohovoru svá tvrzení rozvedla s tím, že nebyla politicky aktivní, sleduje určité kanály na sociálních sítích, ale sama na ně nepřispívá. Své politické postoje vyjadřuje v osobních rozhovorech s jinými lidmi, je si nicméně jistá, že by své názory v Rusku projevovala a dostala se do problémů. Popsala i postup prodloužení X., které jí žalovaný zamítl. Doložila k tomu i X. Z uvedených informací žalovaný vyvodil, že tvrzeným důvodem žádosti je snaha legalizovat si pobyt poté, co se jí nepovedlo prodloužit si X., a chtěla by zde zůstat X. a pracovat. Vyjádřila též obavy z následků svého nesouhlasu s válkou na Ukrajině.
19. V tomto ohledu byly důvody pro udělení mezinárodní ochrany posouzeny správně a v souladu s tím, co žalobkyně v průběhu řízení uvedla. Žalobkyně tvrdí, že se obává pronásledování zejména z důvodu svých politických postojů, které ale v zásadě azylově relevantním způsobem nijak navenek neprojevuje. Své názory na válku na Ukrajině a současný ruský režim vyjadřuje téměř výlučně v osobních rozhovorech s jinými lidmi, na žádné demonstraci nebyla, v Rusku se před svým odjezdem vůbec politicky neangažovala. Je třeba připomenout, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není samotný původ žadatele ze země s nedemokratickým či autoritativním režimem (rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 21. 7. 2005, č. j.: 3 Azs 303/2004-79) ani pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu (rozsudek NSS ze dne 21. 11. 2003, č. j.: 7 Azs 13/2003-40).
20. K tomu, aby mohla být obava z pronásledování posouzena jako odůvodněná, je třeba, aby aktivita směřující k uplatňování (politických) práv dosáhla určité intenzity. Pokud se činnost žalobkyně omezuje na sdělení názoru v osobních rozhovorech, je zjevné, že této míry nedosahuje a nelze tak hovořit o důvodné obavě z pronásledování. Pro kontext soud uvádí, že azylově relevantní není pouhá účast na protivládní demonstraci (rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2005, č. j.: 6 Azs 479/2004-41), a to ani v případě, že byl žadatel následně předvolán na policii za účelem podání vysvětlení a došlo k excesům jednotlivých policistů (rozsudek NSS ze dne 20. 4. 2004, č. j.: 3 Azs 64/2004-58). Tím méně je potřebné intenzity dosaženo, omezuje-li se aktivita žalobkyně v zásadě jen na osobní rozhovory, přijde-li na téma zrovna řeč, navíc v Česku, nikoliv v Rusku.
21. Aktivita na sociálních sítích je rovněž azylově irelevantní, jelikož nejde o aktivní vystupování na těchto platformách, nýbrž pouze o sledování určitých opozičních profilů. Podle Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024 pojednávající o monitoringu sociálních sítí nemají

ruské bezpečnostní složky kapacitu, aby zvládaly kriminalizovat všechny tam učiněné „protiválečné projevy“. Kontroly mobilních telefonů a těchto stránek na hranicích se systematicky týkají jen vybraných kategorií osob (známí aktivisté, novináři, bloggeři apod.), a lze se jim vyhnout na velkých hraničních přechodech, kde na ně není čas. Žalobkyně se mezi výše uvedené skupiny, jimž by vládnoucí režim věnoval zvýšenou pozornost, zcela zjevně neřadí. Na sociálních sítích se podle svých slov nikterak neprojevovala. Soud si je vědom toho, že po žadateli o mezinárodní ochranu není přípustné žádat, aby se ve vlasti zdržel legitimních projevů svého přesvědčení (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2014, č. j.: 5 Azs 2/2013-26). Žalobkyně se nicméně ve vlasti politicky nikdy neangažovala, ani ve virtuálním prostoru, ani v reálném světě. Obecné a neurčité tvrzení, že tak činit začne, je spekulativní. Je tedy zjevné, že uváděná politická aktivita jako celek není azylově relevantní.

22. Žalobkyně naopak uvedla, že X., žít a X. v České republice, má tu celý svůj život. Podrobně též popsala, že se jí nepodařilo prodloužit si pobytové oprávnění X. Na tom nemůže nic změnit ani tvrzení, že by o mezinárodní ochranu žádala i v případě, že by X. Z pohovoru totiž dále vyplynulo, že tak učinila na radu právníka poté, co pozbyla dosavadní pobytové oprávnění. Obecně platí, že o mezinárodní ochranu je třeba žádat, jakmile se k tomu naskytne příležitost, a to jak z hlediska zeměpisného, tak časového (rozsudek NSS ze dne 20. 10. 2005, č. j.: 2 Azs 423/2004, a ze dne 9. 2. 2006, č. j.: 2 Azs 137/2005). Ze všech výše uvedených důvodů je tudíž zřejmé, že žalovaný důvody žádosti vyhodnotil zákonně, a rovněž došel ke správnému závěru, že žalobkyni nelze udělit azyl podle § 12 zákona o azylu.
23. Doplnkové ochraně se žalovaný věnoval na s. 9-11 napadeného rozhodnutí, a to v souladu s § 28 odst. 2 zákona o azylu, který mu ukládá povinnost odůvodnit své závěry ve vztahu k oběma základním formám mezinárodní ochrany. Uspokojivě odůvodnil, proč žalobkyni v zemi původu nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobkyně netvrdila žádnou skutečnost, z níž by bylo možné dovodit, že jí hrozí uložení trestu smrti nebo poprava či hrozba mučení nebo jiné nelidské a ponižující zacházení. X. Ozbrojený konflikt s Ukrajinou probíhá na západě Ruska, nikoliv v blízkosti místa žalobkynina pobytu ve vlasti, které se nachází v X. Závěr žalovaného, že žalobkyni v Rusku nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, je tedy správný.
24. V návaznosti na žalobní argumentaci týkající se válečných uprchlíků z Blízkého východu a Afriky soud uvádí, že špatná lidskoprávní situace v zemi původu sama o sobě, bez vazby na konkretizované okolnosti žadatelova azylového příběhu, pro udělení mezinárodní ochrany nepostačuje. Žalobkyně neuvedla, jak konkrétně by měla být válkou na Ukrajině bezprostředně dotčena či v jakém směru jí hrozí nebezpečí. Incidenty se odehrávají spíše na západě Ruska než v oblasti, z níž pochází. Zároveň žalobkyně zcela zjevně nepatří k sociální skupině, jež by byla rozsáhle a systematicky utlačována, a bylo by jí tak možné mezinárodní ochranu udělit pouze na základě obecně špatné lidskoprávní situace (vizte rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 4. 10. 2024, ve spojených věcech C-608/22 a C-609/22).
25. Další námitka se týkala zpráv o zemi původu. Podle žalobkyně si tyto dokumenty, zejména ve vztahu k doplnkové ochraně, žalovaný neopatřil. S ohledem na to, že ve správním spisu zprávy o zemi původu založeny jsou, si soud vyložil námitku tak, že směřuje proti jejich obsahu. Danou optikou je i přezkoumal, a to z hlediska požadavků na ně kladených, jak je NSS vymezil v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j.: 1 Azs 105/2008-81:

„Informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“ Uvedené informace se vztahují k zemi původu i specifické situaci žalobkyně, která se obávala návratu do Ruska kvůli svému politickému přesvědčení (i když neprojevovanému) a reintegrace do ruské společnosti v případě návratu, a jsou tedy ve vztahu k projednávanému případu relevantní. Vycházejí z různých zdrojů [zejména zprávy neziskových organizací zaměřených na ochranu lidských práv, Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA), Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), orgánů jiných států], které jsou v materiálech korektně a transparentně citovány a lze je bez větších obtíží dohledat. Obsahují i hodnocení toho, za jakých okolností může žadateli hrozit vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.

26. Ve vztahu k aktuálnosti soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j.: 6 Azs 109/2019-74: *„Zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat (čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany) pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové zprávy uplynul určitý čas. Zastaralá je taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila.“* Od vyhotovení použitých materiálů uplynul v době vydání napadeného rozhodnutí méně než rok. Ani v řízení před žalovaným, ani následně před soudem nevyšlo najevo, že by se situace v Rusku změnila tak, že by již nebylo možné jmenované zprávy za aktuální považovat. Soud proto uzavírá, že dané informace o zemi původu splňují uvedená judikатурní kritéria, a jako takové plně postačují coby podklad pro rozhodnutí.
27. Soud doplňuje, že na jednání žalobkyně uváděla výlučně okolnosti svého rodinného a soukromého života, a to na území ČR, k jehož ochraně však není institut mezinárodní ochrany určen.
28. Žalobkyně zjevně svou žádostí sledovala legalizaci obecného pobytu. Instituty tímto předpisem upravené však neslouží k předestřenému účelu, což NSS vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j.: 5 Azs 47/2003-48: *„Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.“* Jakkoliv je pochopitelné, že se žalobkyně snaží na území ČR X., nelze pobytovou situaci řešit žádostí o mezinárodní ochranu, naopak je v tomto směru třeba využít institutů, které poskytuje zákon o pobytu cizinců.
29. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovanému náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. března 2026

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce